

SLCSvenska
lantbruksproducenternas
centralförbund

MTK ry:n ja SLC:n maaseutunuorten evästyksen CAP -uudistukseen

MTK:n ja SLC:n nuorten valiokunta ovat keskustelleet CAP- uudistuksesta kokouksissaan, ja kuulleet maatalouspoliittisten asiantuntijoiden alustukset aiheesta. Maaseutunuorten valiokunta on avannut CAP- uudistuksesta yleisen keskustelun mm. Maaseutunuorten Facebook-ryhmissä ja muissa kanavissa, ja kuullut viljelijäväestön mielipiteitä erityisesti nuoriin viljelijöihin ja viljelyn aloittamiseen liittyen kevään 2018 aikana.

Byrokratian purku

Byrokratiaa on jo kevennetty, mutta edelleen purettavaa löytyy. Säännöt ja normit ovat hyväksyttäviä, jos ne koskevat kaikkia, ja niillä on selkeät tarkoitusperät. Sääntöjen, neuvon ja viranomaispalveluiden tulee olla yhteneväisiä kaikkialla Suomessa. Rangaistukset eivät saa olla kohtuuttomia ja kauaskantoisia, ja päätöksissä tulisi olla oikaisumahdollisuus. Virkamieskoneistoon toivomme lisää joustavuutta ja asiakaslähtöisyyttä, valvojasta valmentajaksi – mentaliteettia, joka jo jossain päin Suomea toteutuukin, hyviä kokemuksia mm. Kaakkois-Suomen Elystä ja luomutarkastajista sekä Savosta että Pohjois-Karjalasta. Maaseutunuoret ovat valmiita uusiin työtapoihin yhteistyössä hallinnon kanssa, esimerkiksi nimeämällä nuoria viljelijöitä mukaan CAP:n valmisteluryhmiin.

- Ehdottomia päivämääriä pois, koska jotkin työt ovat vuoden kiertoon ja säähän, eivätkä kalenteriin sidottuja, esimerkkinä lannanlevitys.
- Nuoren viljelijän tuki pitää olla kaikille ikärajaa nuoremmille, keinotekoiset rajoitteet pois vuosista. Esimerkkitapauksia mm. Maatalousyhtymissä, eli nuoren viljelijän tuen tarkastelu henkilökohtaisesti.
- Aloitustukiin enemmän liikkumavaraa, edelleen esimerkiksi tilat, joissa maatalousyhtymä.
- Kilometriraja tilan ja yrittäjän kotiosoitteen välillä on liian pieni (5 km), nykyteknologia mahdollistaa myös kauempana asumisen
- Ehdoton ei turvemaiden kyntökiellolle

Kannattavuus

Maa- ja metsätalouden tulee olla yrittäjälle kannattavaa, jotta ala kehittyy ja pysyy elinvoimaisena. Kasvusta tai suuruudesta ei pidä rankaista tukia rajoittamalla tai muulla säätelyllä. Maaseutunuorten mielestä kaikenkokoisia maatiloja tarvitaan ja erilaisuus sekä monipuolisuus ovat koko alalle hyvästä. Koko maa- ja metsätalouden alan ketjun tulee olla uskottava myös rahoittajien näkökulmasta, eli koulutukseen ja sen laatuun on panostettava jatkossakin.

- Ei tukikattoa! Tukikattoa rankaisee investoineita yrittäjiä, hidastaa kehitystä ja sukupolvenvaihdoksia ja aiheuttaa keinotekoisia ratkaisuja. Nuorilla, aloittavilla ja investoivilla viljelijöillä on keskimääräisesti isommat tilakoot, eli toteutuessaan tukikattoa rankaisee nimenomaa nuoria yrittäjiä, ja on yksi ei-houkuttava tekijä maa- ja metsätaloudelle lisää. Tukien pieneneminen heikentää alan kannattavuutta ja vähentää alan houkuttavuutta nuorten aloittajien näkökulmasta.

- Maa- ja metsätalouden rahoitus: Pankit eivät näe suomalaista maatalouden koulutusta uskottavana yrittäjien koulutuspaikkana, eli koulutusta tulee tarkastella kriittisesti. Koulutus ei saa muuttua enää yhtään itseohjautuvammaksi, maa- ja metsätaloustöitä on opetettava käytännössä.
- Valtion takaus investointilainoille, vrt. opintolaina. Investointilainojen takaaminen helpottaisi nuorten yrittäjien pääsyä alalle ja osoittaa selkeästi luottamusta alan jatkuvuuteen.
- Neuvontaa tarjolla sekä suomeksi että ruotsiksi. Maatalousyritykset kehittyvät entistä suuremmiksi ja monimuotoisemmiksi. Neuvonnalla tärkeä rooli asiantuntijapalveluiden tarjoajana.
- Nuorten yrittäjien vakuutusmaksuihin kompensatiota esimerkiksi verotuksen avulla.

Nuorten saaminen alalle

Nuorten yrittäjien saaminen alalle vaatii sukupolvenvaihdoksiin kannustavien toimien lisäksi alan kannattavuutta. Entistä suurempien ja monipuolisempien maatalousyritysten sukupolvenvaihdokset vaativat joustavia kannustimia. Nuoria tarvitaan alalle myös työntekijöiksi, maa- ja metsätaloutta vaivaa paikoin jo työvoimapula. Alan koulutuksen tulee siis olla laadukasta, työpaikkojen tarvetta vastaavaa ja valtakunnallisesti kattavaa.

- Ei tukikattoa nuorten viljelijöiden aloitustuelle, kuten ei millekään muillekaan tuille
- Luopumistuen ja yrittämisen joustavampi yhdistäminen. Luopujaa tulisi kannustaa uudelleen koulutautumaan tai yrityksen perustamiseen tilanpidon lopettamisen jälkeen. Luopumistuen voisi korvata esimerkiksi henkilökohtaisella uudelleen koulutautumistuella.
- Sukupolvenvaihdos maatalousyrityksessä tulisi voida suorittaa entistä joustavammin ja tilakohtaista harkintaa käyttäen.
- Uusia sovelluksia joiden avulla luopujat ja jatkajat voisivat löytää toisensa. Esimerkiksi Irlannissa rakennettu maatalousyritysten sukupolvenvaihdoksia fasilitoiva Land Mobility Services.
- Jos henkilö saa vanhuuseläkettä, hänen ei tulisi olla oikeutettu maataloustukiin.

Helsingissä, 29.5.2018

MTK ry maaseutunuorten valiokunnan puolesta,

Heikki Huhtanen, puheenjohtaja
040 841 8725
huhtasheikki@gmail.com

Heidi Siivonen, maaseutunuorten asiamies
040 532 9636
heidi.siivonen@mtk.fi

SLC nuorten valiokunnan puolesta,

Kim Ekström, ordf.
0405497573
ekstro.kim@gmail.com

Annika Öhberg, Ungdomsombudsman
040 7738 220
annika.ohberg@slc.fi

SLC

Svenska
lantbruksproducenternas
centralförbund